

“HET BRUINE GOUD”

“Het bruine goud”

Thema's: Werken in het veen

Oude ambachten

Doelgroep: groep 3 t/m 6

Duur: 1,5 á 2 uur

Kosten: € 1,50 per leerling

Kerdoelen: 48, 50, 51, 52,53

Waarom heet turf ook wel HET BRUINE GOUD

De leerlingen gaan in het museum op zoek naar de geschiedenis van het bruine goud, het graven van de sloten en de Compagnonsvaart, de gereedschappen, de kleding, de turfschepen.....Aan de hand van een serie schilderijen kunnen de leerlingen zien hoe het turf maken in zijn werk ging. En hopelijk kunnen ze aan het eind antwoord geven op de vraag!

Werken in het veen

Vanaf halverwege de 18e eeuw werd het veen in Opsterland ontgonnen. De natte veengrond werd opgegraven, in blokken gedroogd en vervolgens per turfschip naar de steden vervoerd.

Hele gezinnen werkten in het veen, van half vier 's morgens tot half zes 's avonds. De mannen als turfschipper of veenarbeider. De vrouwen en kinderen werkten vaak als veenarbeider.

Kinderen konden bijvoorbeeld erg goed turf stapelen. Of ze moesten op hun broertjes en zusjes passen. Alle beetjes hielpen om rond te komen. Wie geen geld had, leed honger. Pas in 1901 kwam er een wet die kinderen tussen de 6 en 12 jaar verplichtte naar school te gaan. Na hun twaalfde gingen veel kinderen alsnog in het veen aan de slag. Ze moesten zes dagen in de week van zes uur 's ochtends tot zes uur 's avonds turf stapelen.

